

Posudek vedoucího diplomové práce

Jan Eliška

Archeologický výzkum Pražského předměstí v Českých Budějovicích

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Praha 2012

68 str. textu, 59 obr.

Zadání diplomové práce Jana Elišky bezprostředně navazovalo na jeho práci bakalářskou, která se zabývala částí archeologického výzkumu na Pražském předměstí v Českých Budějovicích. Rozšířené zadání, stanovené pro práci diplomovou, jsme pokládali za vhodnou cestu ke zhodnocení výzkumu, který v r. 1995 vedl Jiří Militký. Archeologie předměstí patří k u nás dlouhodobě zanedbávaným kapitolám a od zhodnocení budějovického výzkumu bylo možné očekávat aspoň dílčí příspěvek k této důležité problematice. Na druhé straně už bakalářská práce ukazovala úskalí tohoto záměru. Spočívají jak v povaze záchranného terénního výzkumu a ve snížené vypovídací hodnotě odkrytých situací a shromážděných artefaktuálních souborů, tak v samotné podstatě úkolu, který klade specifické nároky, a rozhodně přitom nevede k efektním výsledkům.

Úvodní kapitoly diplomové práce Jana Elišky seznamují s aktuálním stavem studia středověkých Českých Budějovic. Zabývají se všemi poznávacími cestami, a bilancují proto archeologické, historické a stavebně historické bádání. Tyto části jsou podány poučeným a kultivovaným způsobem. (Úplně na okraj: o Jindřichově Hradci v raném středověku (str. 8) nemáme žádné průkazné informace, zpráva o tamním hradišti patří dnes k „bájnému podání starců“. Představa o kastelánském hradě v Hradci asi vstoupila do obecného povědomí (?), postrádá však jakékoli opory).

Bilance archeologických výsledků z jádra Českých Budějovic obsahuje cennou informaci o zahloubených suterénech nejstarších domů, zanikajících nejpozději v první třetině 14. stol. Tato informace vybízí k důkladnější pozornosti, svědčí totiž o tom, že v tehdejší budějovickém jádru nebyla vysoká hladina spodní vody a jeho areál nezasahovaly běžné výkyvy vodního režimu. České Budějovice podle tohoto ukazatele byly v podstatně odlišné situaci než např. Uherské Hradiště (či dokonce Litovel).

Archeologický výzkum na Mariánském náměstí přinesl velké množství keramiky 2. poloviny 14. - 15. stol., pocházející z hrnčířského střepiště. Diplomová práce přináší popis terénních situací a příslušného keramického materiálu a připojuje dobře srozumitelnou kresebnou dokumentaci. Zhodnocení tohoto materiálu však zůstalo velmi stručné, omezilo se na dvě stránky povšechného textu. Tento výsledek není rozhodně úměrný námaze, která byla při shromažďování výchozích dat vynaložena.

*

Text předkládaný Janem Eliškou obsahuje hodnotné části, které svědčí o orientaci v řešené problematice. Předpokládané jádro práce, soustředěné na nálezy z hrnčířského střepiště, však zůstalo velmi stručné a skutečný rozbor shromážděných artefaktů neobsahuje. Především se zřetelem k úvodním kapitolám a s přihlédnutím k nesnadné povaze zadaného úkolu doporučuji text předkládaný Janem Eliškou k příslušné obhajobě.

21. srpna 2012

prof. Jan Klápště